

DEO OPT. MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis nonâ menſis Aprilis, Anno Domini M. DCC. LXVII.

M. HUGO CAPET,

Doctore Medico, Præſide.

An Recèns nato recens Lac Maternum.

I.

HOMO naturæ ſoboles excellentior, cæteris viventibus, ortûs dignitate formâque corporis dum præeſt, ab iis ſæpè ſalubritate vitæ & diuturnitate vincitur. Vix natus moritur, quotidie demitur pars aliqua vitæ, & ipſe dum creſcit, vita decreſcit. Fatalem moriendi neceſſitatem eò diutius remoratur natura, quò ſimilioribus alimentis ſubſtantiæ damna reſtituit. Ecquid aliud nutritio, quàm viventis conſervatio, ſimilibus dum valet, contrariis dum ægrotat, procuranda? Hominis cum tenera eſt partium compages, primamque principiorum mollitudinem adhuc redolet, molli ſucco reparari amat; cum tempo-

ris ſerie, caloris actione, & exercitio aliquatenùs induruit, & fibrarum robur validius adeſt, ſolidiora nutrimenta conveniunt; quibus econtra imbellis fibrarum vis ineſt, plus accedit boni à cibis mollibus, & qui vel leviſſimâ alteratione in ſubſtantiam partium abeunt. Undè adulti convaleſcentes à morbo, ſimiliter ac pueri à partu ad dentes uſque enatos commodè lacte nutriuntur. At Lacti ſuus delectus eſt, ratioque non omnibus una: Lac aliud multum nutrit, aliud parcè; hujus pars alia medicamenti modo ſe habet, alia vices gerit alimenti, hinc Lac quod impenſiùs alit, integrè convaleſcentes ſordibus puros optimè reficit, dum labe aliquâ inuſtos non leviter lædit, plurimùm aliàs adjuvandos ab eo, quod plus medicamenti habet in ſe, quam alimenti. Pueris lactandis diſſimilem quoque ſtatum intelligas, diverſam pariter Lactis muliebris indolem. Utriuſque naturam qui perfectè callet, penes eſt eum judicare, quid ſingulis conveniat, ſatiuſque nihil eſſe, nec opportunum magis infanti recèns nato, quam ſi lactetur eo quod ſub jucundâ & familiaris alimenti ſpecie, ſalutaris medicaminis auxilium præ ſe ferat.

I I.

MEDICAMEN exigit in alimento puer recèns in lucem editus, qui, ſi non eſt totus à naturâ morbus, mille ſaltem ægrotandi cauſas in ſe continet. Sanis licet ortus parentibus, morborum omnium ſemina in utero contrahit. Hìc pediculi inſtar, quo fructus ex arbore pendet & vivit, umbilico ſuſpenditur; hoc uno ille utero (ut ſolo planta,) inſertus animam ducit, cibumque ad nutritionem & augmentum; hoc vitæ commercio totus à matre pendet. Ipſa, cùm ſui ſit tunc maximè impotens, vix momento idem proli, quam gerit alvo, manet ſanguinis tenor, eadem indoles: illâ iraſcente huic in venis ebullit cruor, mœrente torpet. Fœtui, parentis plus nocet gula quam inedia, otium quam labor. Ventris ſegnities, ſuppreſſus catameniorum fluxus, quibus ſordibus non inquinat ſuccum, quo eodem mater puerque nutriuntur? Hinc origo recrementorum, quæ per inteſtinum ſanguinis motum, glandularnm ope, in fœtu ſecernuntur. Ex iis quod craſſius, per viſcerum tubulos ad excernendum idoneos, præceps datur in ventriculi, inteſtinorumque cavitates. Sordes iſtæ reliquiæ ſunt ſucci nutritii, conſiſtentiam ſortitæ diverſam à diverſâ glandularum compage quibus ſecretæ ſunt; varium colorem à variâ mixtione; ſic albeſcunt in ventriculo, è flavo videſcunt in gracilibus inteſtinis, in craſſis ad nigrorem vergunt. Ex iis quod tenuius, glandulis intricatum ſtagnat, unde niſi ſenſim avolet, morbillorum, variolarum & cæterarum cutis fœditatum cauſa repetenda, ut depravata chyloſis in ventriculo, vomitus, ventris tormina, largior ſæpe lumbricorum ſeges, & ſexcenta infantium incommoda è ventriculi & inteſtinorum recrementis quaſi ineluctabili ſerie ſoboleſcunt, niſi convenienti medicamento fœdam illam illuviem primis à partu diebus tutò, paulatim, ac jucundè ab infantibus expurgaveris.

I I I.

PERICULOSÆ plena res aleæ adultorum purgatio. Hæc integrè ſanis; præſertim verò lacertoſis, valdè nocet; ægrotantibus, niſi cautione magnâ

abhibitâ vix prodeſt, cruda medicari nefas, neque in principiis morborum, niſi (quod rarò fit) materia turgeat; concocta commodiùs moventur, modo vires ferant, ætas, morbus; non ferox ſit humor, ſed fluidus, corporis pori aperti ſint, lubrici: aſtrictam etenim alvum medicamento purgante aggredi periculoſum. Mochlicorum quidem ut blandè purgantium ope Ars Medica omnino nequit deſtitui; illorum tamen parcior ſit uſus, niſi cum vis morbi mitiora ſpernit; forti nodo fortis debetur cuneus. Horum ut vis benignior, ita & iis uti frequentiùs licet. Tutior catharſis quæ coëffuſione quâdam & ἐπίκρασι peragitur, maximè in calidis & ſiccis viſceribus, ipſiſque convaleſcentibus; omne enim nimium naturæ inimicum, quod paulatim fit tutum eſt. His cautionibus adde juſtam cathartici doſim, opportunum exhibendi tempus, accuratam rerum, quæ juvant læduntve obſervationem; rem in Arte Medicâ omnium ſcitu difficillimam, nec niſi longâ annorum ſerie comparandam. Porro ſi, in adultis purgandis, quorum ſermo morbi ſymptomata exponere, & quid agendum ſit indigitare poteſt, tot rerum adhuc opus eſt exploratione, ne plus noceant quam juvent Medici; quantò magis cautos eſſe convenit dum rem habent cum pueris, quaſi mutâ vitæ conditione præditis; qui morboſis affectibus licet obruti, omnium unum dant ſignum, ejulatum. Hos ergo in totum ſerva ἀπωκάθαρσι quam facilè movebis, ſi extranea quævis medicamenta exhibeas. Apage qui ad expurgandum ab inteſtinis meconium, præbent caſſiam, ſyrupos ſeu catharticos, ſeu è capillaribus aut violarum floribus paratos, oleum amygdalinum, mel, & innumeram, quam mulierculæ venditant remediorum ſaccharo conditorum farraginem; dulcia ſe in bilem vertunt, ſtomachoque tumultum concipiunt, vinum cane pejus & angue fugito, vacuis committere venis nil niſi lene decet. Sunt tibi mitiora præſidia non longo labore quæſita ipſi notiora ægrotanti; ab ipſo impenſiùs expetita, quibus aſſumptis confeſtim, ſilebit dolor omnis: in quibus vires acquiret, & hoſtes omnes vincet. Hoc Nectare benefico (quod coloſtrum eſt) jam turgent ubera puerperæ; id debilis infantis vitæ geſtit ſuccurrere.

Si prohibes, furit in mammis, turbaſque dolorum
Miſcet, & ingratâ pœnas à matre repoſcit.

I V.

COLOSTRUM maternum nihil aliud eſt quàm primum Lactis rudimentum à tenuiori & ſeroſiori chyli parte genitum. Hoc unà cum ſanguine per arterias advehitur. In illo veluti Lactis ſero, nitroſi ſalis plurimum eſt, ſali volatili oleoſo adunatum. Ab utroque vis cathartica, & diaphoretica, idque ritè deſcripſeris cum Medicis oculatioribus, alimentum medicamentoſum, primis ab ortu diebus ſugendum, quod excrementa è primis viis abſtergit, & infantes leviter purgat: à ſero mucus blandè detergitur, meconium diluitur, & foras expellitur: ſale volatili oleoſo, quo impprægnatur, urinæ vias eluit, exiliores corporis Meandros permeando, craſſiores, qui in eis ſtagnant, humores attenuat, ſecum ducit tùm per cœca cutis ſpiracula, tùm patentiores corporis exitus, paulatim quidem ſecurè & jucundè pro purgandi corporis indole. Quâ ratione infans ab utero excluſus tractatur, alicujus eſt ad catharſim coloſtro facilius

promovendam auxilii. Hinc ut omnia pareant ; inſenſilia cutis foramina frictione levi reſeranda , ſenſiles corporis meatus luſtrandi, ſi fortè quis, præter naturæ ordinem , occludatur, diligenter reſerandus, ſomno aut ſaltem quieti dandum corpus debile ad diem fere integrum, ſomno vires reparantur, crudi hamores coquuntur, humeſcunt & lubrica fiunt corpora. Interim à Medico prudenti victûs tenuis data lex, dilutioris chyli generandi cauſa eſt, accommodatius unde manet coloſtrum imprimis maternum, quod puerum parcè nutriendum parcè nutriet, ſimul & humores aliunde ad excretionem paratos, facilè, moderatè, & cum optata εὐφορίᾳ ſubducet.

V.

LAC novum igitur eò convenientius recèns natis eſto præſidium, quòd de vi cathartica tantum in dies amittit quantum ad Lactis perfectionem accedit. Quia tenuius eſt, minùs ipſo Lacte corrumpitur in ventriculo; ſic ventriculus Lacti digerendo & aſſimilando paulatim aſſueſcit. Nullum infanti lacti idoneum magis, quam maternum. Errant ſanè multum qui a lactatione ſuorum avocant matres, dùm poſſunt, atque ipſis nutrices præferri jubent, quæ ſanitatis gradu, vitæ conditione, ciborum uſu, à puerperæ temperamento, vivendi ratione, & moribus fere ſemper diſcrepant. Gravius adhuc in pueros peccant, qui vix in lucem editos Lacte ſtatim elaboratiſſimo curant enutriri : hos cum impuro ſunt corpore plus læſeris quam nutriveris. Lac ad benè alendum aptiſſimum, ipſis dotibus grandioribus pueris convenit, recenter natis officit. Ventriculo exceptum , qui totus ſcatet ſordibus denſatur , aceſſit, concreſcit ; unde ſtomacho ſæpe præ pondere moleſtius, vomitu rejicitur ſecus, ſi deorſum feratur, obſtructiones parit, flatus, diſtentiones, & inteſtinorum cruciatus. Quod ſi fortè inſolitâ vi naturæ omnia aliquando ſuperantis, in intimos corporis receſſus, ipſamque partium ſubſtantiam rapiatur, carnes nonnunquam plurimo ſucco replet , unde puer ſpecioſior & coloratior brevi videbitur , ſed inexpectata hæc bona ſuſpecta habeas ; latet anguis in herbâ. Simul cum alibili ſucco impuritas viſcerum abrepta eſt. Incendium illa, ni caveas, mox in ſanguine concitabit à quo ſpecioſus ille corporis habitus citò citius, quâm acceſſit, in auras evaneſcet ; floridus cutis color palori cummutabitur.

Ergò Recèns nato recens Lac Maternum.

Proponebat Pariſiis, FRANCISCUS-MARIA LE MOINE, Pariſinus , Saluberrimæ Facultatis Pariſienſis Baccalaureus,
A. R. S. H. 1767. A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU , Univerſitatis & Facult. Medic. Typographi, 1767.